

Mišljenje odgojitelja o volontiranju prije završenog fakulteta

Mađar, Lana

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:301001>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-19**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ**

**LANA MAĐAR
ZAVRŠNI RAD**

**MIŠLJENJE ODGOJITELJA O VOLONTIRANJU
PRIJE ZAVRŠENOG FAKULTETA**

Čakovec, srpanj 2022.

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ
(Čakovec)**

ZAVRŠNI RAD

Ime i prezime pristupnika: Lana Mađar

**TEMA ZAVRŠNOG RADA: Mišljenje odgojitelja o volontiranju
prije završenog fakulteta**

MENTOR: doc. dr. sc. Goran Lapat

Čakovec, srpanj 2022.

Sadržaj

SAŽETAK	5
SUMMARY	6
1. UVOD	1
2. VOLONTIRANJE	2
2.1. Povijest volontiranja	2
2.2. Značenje pojma volontiranje.....	4
2.3. Pozitivne i negativne strane volontiranja	6
2.4. Hrvatski Crveni križ.....	7
2.5. Volontiranje u vrtićima	9
3. METODOLOGIJA	12
3.1. Cilj	12
3.2. Problemi.....	12
3.3. Hipoteze	12
3.4. Uzorak.....	12
3.5. Instrument istraživanja.....	13
3.6. Postupak istraživanja	13
4. REZULTATI I RASPRAVA	14
4.1. Volonteri moraju biti punoljetne osobe s minimalnom srednjom stručnom spremom i edukacijom	14
4.2. Volonteri u vrtiću moraju imati ista prava i obveze kao i odgojitelji	16
4.3. O uključivanju volontera ne odlučuju roditelji	26
4.4. Odgojitelji imaju pozitivno mišljenje o volontiranju prije završenog fakulteta.....	26
5. ZAKLJUČAK	27
LITERATURA	29
PRILOZI	31
Izjava i samostalnoj izradi rada.....	34

Popis grafičkih prikaza

Grafički prikaz 1. U vrtiću mogu volontirati samo punoljetne osobe.....	14
Grafički prikaz 2. U vrtiću mogu volontirati srednjoškolci bez stručne spreme.	14
Grafički prikaz 3. Prije volontiranja srednjoškolci bi trebali proći edukaciju.	15
Grafički prikaz 4. Prije rada u vrtiću volontere je potrebno testirati o njihovom predznanju.	15
Grafički prikaz 5. Volonteri bi se u vrtiću samo igrali s djecom.	16
Grafički prikaz 6. Volonteri bi pomagali samo pri hranjenju djece.	17
Grafički prikaz 7. Volonteri bi pomagali samo pri oblačenju djece.	17
Grafički prikaz 8. Volonteri bi pomagali odgojiteljima pri pripremi materijala za rad.....	18
Grafički prikaz 9. Volonteri mogu doći slobodnije obučeni na radno mjesto.	20
Grafički prikaz 10. Volonteri ne trebaju nositi papuče i kute prilikom rada s djecom.	21
Grafički prikaz 11. Volonteri ne smiju pomagati djeci s teškoćama u razvoju.	21
Grafički prikaz 12. Volonter koji ima tetovaže na vidljivom mjestu na tijelu ne smije volontirati u vrtiću.	22
Grafički prikaz 13. Volonteri smiju prenositi dnevne informacije o djeci roditeljima.....	23
Grafički prikaz 14. Volonteri ne smiju brinuti o bolesnoj djeci	24
Grafički prikaz 15. Volonteri mogu raditi puni fond sati rada.	25
Grafički prikaz 16. O volonterima u vrtiću bi trebali odlučivati roditelji.....	26

Popis tablica

Tablica 1. Odgovor u postocima s obzirom na godine rada	19
Tablica 2. Odgovor u postocima s obzirom na mjesto rada.....	19

Popis slika

Slika 1. Volonteri u povijesti (Udruga mladih, 2018)	3
Slika 2. Volonterska knjižica (Tominović Pučko i Pachel, 2022).....	6
Slika 3. Henry Dunant (Hrvatski Crveni križ, 2022).....	8

SAŽETAK

Volontiranje je radni doprinos svake pojedine osobe koji se temelji na upornosti, motivaciji i slobodnoj volji pojedinca. Volontiranjem se može baviti bilo tko, a postoje razne aktivnosti i poslovi koje osoba može raditi. Jedna od aktivnosti je volontiranje u vrtićima kao pomoć odgojitelja. Mišljenja o potrebi uključivanja volontera u vrtiće različiti su kod roditelja, odgojitelja, studenata ranog i predškolskog odgoja i stručnjaka. Zbog toga je cilj istraživanja bio ispitati mišljenja odgojitelja o volontiranju prije završenog fakulteta. Istraživanje se provodilo web anketom u Google obrascu te je trajalo prvoj polovini 2022. godine.

Prema mišljenju ispitanih odgojitelja, velikoj većini je prihvatljivo uključivanje volontera u rad u vrtićima prije završenog fakulteta. Isto tako dominantan je odgovor da je osoba koja volontira punoljetna i da prođe edukaciju iz prve pomoći i psiho-test. Nakon edukacije testiralo bi se njihovo predznanje.

Volonteri se moraju pridržavati kodeksa oblačenja odgojitelja, nošenja kute, papuča i poštivati pravila higijene. Volonteri mogu imati tetovaže i na vidljivom djelu tijela te ih tijekom obavljanja volonterskog posla ne moraju sakrivati. Smiju pomagati i brinuti o bolesnoj djeci (dnevne bolesti) i djeci s teškoćama, ali nemaju ovlasti prenositi dnevne informacije i podatke roditeljima. U pogledu aktivnosti koje bi volonteri obavljali su: igra s djecom, hranjenje djece, oblačenje djece i izrada materijala za rad. U pogledu ovih aktivnosti, mišljenja odgojitelja su različita, tako je mišljenje da o uključivanju volontera ne odlučuju roditelji, već djelatnici vrtića. Mogućnost volontiranja u vrtićima bi bilo poželjno da se omogući zbog premalog broja odgojitelja na prevelik broj djece.

Ključne riječi: volontiranje, volonterstvo u vrtićima, odgojitelji

SUMMARY

Volunteering is the work contribution of each person based on the persistence, motivation and free will of the individual. Volunteering can be done by anyone, and there are various activities and jobs that a person can do. One of the activities is volunteering in kindergartens to help educators. Opinions on the need to include volunteers in kindergartens differ among parents, educators, early and preschool students and professionals. Therefore, the aim of the research was to examine the opinions of educators about volunteering before graduating from college. The research was conducted by a web survey using Google Forms and lasted until the first half of 2022.

According to the surveyed educators, the inclusion of volunteers in kindergarten work before graduating is acceptable to the vast majority. The dominant answer is also that the person volunteering needs to be an adult and that he / she must undergo first aid education and a psychotest. After the training, their prior knowledge would be tested.

Volunteers must adhere to the code of dress of educators, wear coats and slippers, and follow the rules of hygiene. Volunteers may also have tattoos on a visible part of the body and do not have to hide them while doing volunteer work. They are allowed to help and care for sick children (daily illnesses) and children with disabilities, but they do not have the authority to give information to parents. The activities that volunteers might perform are playing with children, feeding children, dressing children, and making materials for work. In terms of these activities, the opinions of educators are varied. The prevailing opinion is that the involvement of volunteers should not be decided by parents, but by kindergarten staff. The possibility of volunteering in kindergartens would be welcome due to the lack of professional educators.

Key words: volunteering, volunteering in kindergartens, educators

1. UVOD

U Republici Hrvatskoj određeni su državni pedagoški standardi koji određuju programe, mjerila i uvjete za rad dječjih vrtića (Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, NN63/08). Standardi određuju broj djece u pojedinim odgojnim skupinama, veličinu prostora, broj odgojitelja, dok u stvarnosti imamo veći ili manji broj djece, nedovoljno velik prostor ili premalo odgojitelja (Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22). Kako bi se zadovoljili navedeni standardi odgojiteljima bi trebalo olakšati rad s djecom i ponuditi im neku pomoć. Kao pomoć i rješenje za navedene probleme predloženo je angažiranje volontera za rad u vrtićima. Volonteri bi u djelu svojeg slobodnog vremena pomagali odgojiteljima kod igre s djecom, hranjenju, oblačenju, izradi materijala ili pri drugim aktivnostima koje se odvijaju u vrtićima. Cilj ovog završnog rada je ispitati mišljenje odgojitelja i studenata ranog i predškolskog odgoja o potrebi i smislu volontiranja i angažiranju volontera u vrtiće.

Rad je podijeljen u dva dijela. U prvom dijelu se objašnjava sam pojam i povijest volontiranja. U radu su uspoređene pozitivne i negativne strane volontiranja te su opisana načela rada Crvenog križa. Opisana je također trenutna situacija u vrtićima povezana s problematikom volontiranja. Drugi dio je istraživački rad. U tom dijelu određen je problem i hipoteze, uzorak ispitanika, instrument istraživanja, opisana je metoda i proveden je postupak istraživanja. Dobiveni rezultati su raspravljani i donesen je zaključak o potrebi volontera kao pomoć odgojiteljima u vrtićima.

2.VOLONTIRANJE

2.1. Povijest volontiranja

„Sama pomisao na pitanje ‘od kada postoji volontiranje, kada su ljudi počeli volontirati?’ vrlo brzo dovodi nas do jednostavnog odgovora. Volontiranje postoji koliko i čovjek, odnosno potječe od postanka čovječanstva. To se daje zaključiti iz jednostavne činjenice da je čovjek društveno biće koje ima osjećaj pravедnosti, empatije i pomaganja“ (Sušanđ, 2018).

Kroz povijest prvi su volonteri bili svećenici i časne sestre koji su organizirali misionarske aktivnosti. Osim svećenika i časnih sestara, postoje razne ne crkvene karitativne (volonterske) udruge koje pomažu drugima. Organizirali su razna bratstva, dobrotvorne udruge, udruge žena, humanitarna društva, zaklade i neformalne oblike uključivanja ljudi u pomoć drugima. Prva međunarodna volonterska skupina osnovana je 1920. godine (Sušanđ, 2018). Prvi dobrovoljci dobili su zadatak da obnove selo Esne, u blizini Verduna u Francuskoj, koje je uništeno u Prvom svjetskom ratu. Ovaj zadatak organiziraju Pierre Ceresole i Hubert Parris, čiji je cilj bio da se zajedničkim volonterskim radom obnovi selo i izgradi mir. Osim što je organizirao obnovu sela, Pierre Ceresole je 1934. poveo skupinu švicarskih i britanskih volontera u Indiju na volonterski rad, kao što je autor Arthur Gillett napisao u svojoj knjizi „One million volunteers“. Tim događajem započelo je volontiranje u velikom dijelu Azije, Afrike i Latinske Amerike. Volontiranje nije nastalo isključivo Ceresoleovom volonterskom organizacijom već su postojale volonterske organizacije diljem Azije, Afrike i Latinske Amerike. Razlika je u tome što je Pierre Ceresole prvi vidio volontere kao ljudska bića, a ne samo kao predmete i radnu snagu (Sušanđ, 2018, prema Gillette, 1968). Na temelju ideje volonterizma, i danas postoje tri najstarije volonterske organizacije: „Service Civil International“ koju je osnovao Pierre Ceresole 1920. godine, „Youth Action for Piece“ koju je osnovala Etienne Bach oko 1923. godine i „Union of International Associations“ koju je osnovao Henri La Fontaine 1907. godine.

Volontiranje u Hrvatskoj ima dugu tradiciju i djelovanje, smatra autorica Andrea Russo. U njezinoj knjizi „Volontiranje: ključ uspjeha u svijetu rada“, volontiranje je bilo drugačije u povijesti za razliku od danas. U Republici Hrvatskoj organizacije civilnog društva s jedne strane i međunarodne donatorske institucije, s druge strane, uložile su velike napore u uspostavljanju volonterstva unutar neprofitnih organizacija, pa je taj utjecaj evidentan u razvoju civilnog društva (Sušanđ, 2018, prema Russo, 2007). U Katoličkoj crkvi postoje razne dobrotvorne i

humanitarne udruge, zatim su tu političke stranke i razne građanske organizacije. Dok je Hrvatska bila u socijalističkom sustavu unutar Jugoslavije, volonterski rad bio je dio sistema komunističkog društava, koji je organizirao niz omladinskih radnih akcija koje su bile ključne za obnovu zemlje nakon Drugoga svjetskog rata. Organizirali su: izgradnju autocesta, željeznica, industrijskih objekata, domova kulture i drugih objekata. Neka od najpoznatijih volonterskih udruga su vatrogasna društva. Uzrok njihova razvitka leži u nemogućnosti kontrole cijelog teritorija od strane profesionalnih vatrogasnih brigada, a danas je njihova potreba posebno značajna na području Dalmacije (Sušanj, 2018, prema Russo, 2007).

Kada je Hrvatska postala neovisna država, počelo se razvijati društvo drugačije prirode. U početku se volonterski rad temeljio na pomoći žrtvama rata, izbjeglicama i prognanim osobama te obnovi ratom razorenih područja. Prvi počeci pomoći žrtvama rata početkom devedesetih godina prošlog stoljeća su bili u aktivnostima volontera na pomoći žrtvama rata, pomoći izbjeglicama, pronalaženje nužnog smještaja, organiziranje prehrane i zadovoljavanje ljudskih potreba izbjeglicama, a kasnije vraćanje na ratom razorena područja i pomoć oko obnove kuća. Na samom početku volonteri su bili pokretačka snaga u davanju pomoći da bi se kasnije uključivale i državne institucije. Zapravo iz tog slučaja vidljivo je da volonteri uvijek predstavljaju prvu pokretačku snagu i lakše se organiziraju u izvršavanju volonterskog rada. Kasnije i sustav (država) koja je u svojoj organizaciji sporija i tromija, organizira iste aktivnosti koju je volonterska skupina pokrenula.

Slika 1. Volonteri u povijesti (Udruga mladih, 2018)

Svi ti pokreti se temelje na volonterskom radu, ali bez obzira na učestalost raznih volonterskih akcija, pojam volontiranja građanima je bio nejasan. Oko 2007. godine volonterske udruge su se postupno počele osnivati u Hrvatskoj. Sabor Republike Hrvatske donio je i Zakon o

volontiranju 2007. godine, čime je postao prvi zakon te vrste u zemlji i regiji. Potaknuti volonterstvom, raste i broj regionalnih centara, ali i volontera s ciljem promicanja i razvoja volonterstva na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Organizacijom regionalnih centara stvara se tzv. mreža volonterskih centara od četiri regionalna volonterska centra: VC Zagreb, VC Split, VC Rijeka i VC Osijek (Sušanj, 2018).

2.2. Značenje pojma volontiranje

Volontiranje je ukorijenjeno u potrebi da ljudi pomažu onima kojima je pomoć potrebna, kao i da se okupljaju i druže. Svoj najveći zamah u svijetu volontiranje doživljava u drugoj polovici 19. stoljeća (Ajduković i Cajvert, 2004). U središtu sadrži ideju dobrovoljnosti i slobode izbora „u sebi sadrži potencijal izgradnje solidarnosti, pruža priliku pomagati drugima, ali i ukazati na probleme i potrebe oko nas“ (Skočić Mihić, Lončarić i Rudelić, 2011, prema Forčić i sur., 2007). Zakon o volonterstvu definira se kao „dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina za dobrobit druge osobe ili za opću dobrobit bez potraživanja imovinske koristi“ gdje je jedini preduvjet dobra volja volontera (Zakon o volonterstvu, NN58/07, 22/13, 84/21). Volontiranje se može podijeliti u nekoliko kategorija: prema vrsti posla, prema ciljnom području rada, dobi volontera, području djelovanja, trajanju i organizaciji. Ovisno o području rada i vrsti posla, volontiranje se može podijeliti na aktivnosti koje promiču dobrobit i brigu za druge, humanitarni rad, socijalni rad, ekološki rad i kulturni rad (Sušanj, 2018). Aktivnosti su raznolike i uključuju manje-više sve vrste poslova koje volonteri mogu obavljati. Druga kategorija se odnosi na dob. Volonterom može postati svatko bez obzira na dob, tako i najmlađi mogu svojim sposobnostima biti uključeni u neke od aktivnosti volontiranja. Iz navedenog slijedi da se svi mladi, odrasli i umirovljenici mogu uključiti u razne oblike volontiranja.

Ovisno o području djelovanja, može se volontirati: lokalno, nacionalno ili međunarodno. Kada volonter volontira u zajednici, općini ili gradu u kojem živi, to je lokalno. Na nacionalnoj razini volonteri iz cijele zemlje volontiraju u zajedničkim aktivnostima od značaja za lokalnu ili nacionalnu razinu. Volontiranje na međunarodnoj razini ostvaruje se međunarodnom razmjenom volontera, pri čemu je vrlo važna razmjena iskustava i znanja, razvoj interkulturalnog razumijevanja i prihvaćanje različitosti među volonterima. Volontiranje može biti dugotrajno,

redovito i kontinuirano u trajanju od 3 mjeseca ili kratkoročno, povremeno koje traje ograničeno vrijeme. Po organizaciji volontiranja razlikujemo formalno i neformalno volontiranje. Neformalno volontiranje je svaka vrsta pomoći koja se ne odvija unutar organizacije te je povremena i spontana, dok se formalno volontiranje odvija organizirano putem organizacija te imaju određeno trajanje, cilj, strukturu i vrste aktivnosti (Begović, 2006). Svi volonteri moraju imati istinsku želju za pomoći, preuzeti odgovornost za svoj rad i zadatke koje obavljaju, poštivati organizaciju za koju volontiraju i njene članove, biti strpljivi u komunikaciji i odnosima s drugima. Također moraju biti sposobni prihvatiti pomoć ako je i samom volonteru potrebna, te surađivati i poštivati individualne razlike. Svatko tko volontira također ima svoja prava i obveze (Zakon o volonterstvu NN58/07, 22/13, 84/21), (Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22). Pravo na volontiranje je u tome da se volonter nikada ne osjeća kao besplatna radna snaga za izvršenje određenih zadataka, već se volonteri međusobno smatraju kao kolege, s punim opisom rada. Volonteri moraju biti upoznati s organizacijom, misijom i vizijom, suradnicima i programima. Aktivno sudjeluju u događanjima, imaju kvalitetnu obuku i rade u odgovarajućim radnim uvjetima. Oni također imaju pravo primati savjete, smjernice te doprinositi i sudjelovati u planiranju događaja kada je to potrebno. Nude im se razna nova iskustva, mogu biti cijenjeni za svoj rad i biti prepoznati za napredak u karijeri. Osim prava, svi volonteri imaju i određene obveze kojih se moraju pridržavati. Volonteri bi trebali prihvaćati samo zadatke koje mogu obavljati, poštivati ukazano povjerenje i stručni tim s kojim rade, poštivati pravila organizacije, a zadatke obavljati odgovorno u dogovorenom roku. Svi volonteri moraju biti upoznati i s Volonterskom knjižicom, Ugovorom o volontiranju i Potvrdom o kompetencijama stečenim volontiranjem. Volonterska knjižica je dokument kojim se dokumentiraju volonterske aktivnosti i edukacije u kojima sudjeluju volonteri. Volonteri mogu koristiti volontersku knjižicu kao referencu uvijek kada se prijavljuju za volontiranje ili u svom životopisu prilikom prijave za posao. Volonterska knjižica daje podatke o volonterskom iskustvu stečenom u raznim poslovima i zadacima te podatke o količini, vremenu koliko smo volontirali. Volonteri potpisuju volonterske ugovore s organizatorima volontiranja. Volonteri i organizatori volontiranja dogovaraju međusobna prava i obvezama te pojedinostima potrebnim za pojedinačne volonterske aktivnosti ili za pružanje posebnih volonterskih usluga. Potvrda o kompetencijama stečenim kroz volontiranje je dokument koji opisuje aktivnosti i zadaće volontera te što je volonter naučio tijekom volontiranja. Potvrdu mogu dobiti svi volonteri koji

su sudjelovali u volonterskim aktivnostima (Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s Nacionalnim odborom za razvoj volonterstva, 2013).

Slika 2. Volonterska knjižica (Tominović Pučko i Pabel, 2022)

2.3. Pozitivne i negativne strane volontiranja

Volontiranje također ima pozitivne i negativne strane tj. prednosti i nedostatke. Pozitivna strana volontiranja je da se volontirati može u različitim područjima gdje postoji neograničen broj raznih aktivnosti koji volonteri mogu obavljati ovisno o njihovim željama i interesima. Volontiranje također ima priliku za proširenjem znanja u raznim područjima, pogotovo ako se volonter planira zaposliti u sličnom području. Osim znanja iz određenog područja može se osposobiti kako komunicirati s ljudima, kako razumjeti ljude te kako se odnositi prema njima s poštovanjem. Volontiranje također pomaže da osoba poboljša svoj karakter, jer time u sebi izgrađuje empatiju i solidarnost prema drugima. Pri volontiranju u siromašnim zemljama i područjima volonteri vide u kojim uvjetima ljudi žive te koliko rade samo da bi preživjeli te ih to može motivirati da više uče i olakšaju si mogućnost zapošljavanja. Osim znanja koja mogu dobiti prilikom volontiranja, ono pomaže i pri donošenju odluke što želimo raditi u životu. Mnogi mladi su jako neodlučni oko odabira srednje škole, fakulteta, ali i zanimanja te im volontiranje može pomoći u tom pogledu jer imaju priliku isprobati, raditi, ali i upoznati razne poslove kroz samu praksu i odlučiti što je najbolje za njih. Kroz volontiranje se stvaraju prijateljstva. Upoznaju se volonteri sa sličnim mišljenjima i zanimanjima za određeni posao, što

može biti zajednička osobina za stvaranje prijateljstava koja traju kroz cijeli život. Osim sklapanja prijateljstva, volonteri uče kako raditi u grupi, prihvaćati tuđa mišljenja i drugačije karaktere ljudi. Dobrim volonterskim radom poslodavci mogu prepoznati dobre radnike te ponuditi volonterima ponudu za posao. Mnogi poslodavci cijene volonterski rad te to može povećati šansu za dobar posao. Osim bolje ponude volonteri na posao dolaze s manje stresa i nervoze jer imaju iskustva u raznim poslovima. Osim iskustva kroz volontiranje oni jačaju svoje samopouzdanje i uče nove vještine koje im olakšavaju rad. Jedna od većih prednosti je fleksibilnost vremena gdje volonteri posao prilagođavaju svojem slobodnom vremenu.

Jedna od najvećih mana zbog koje ljudi ne žele volontirati je da se za volontiranje ne dobije novčana naknada. Neki volonteri trebaju plaćati smještaj, prijevoz, volontersku knjižicu i sanitarni pregled. Neki volonteri također imaju previsoka očekivanja od volonterskih poslova te na kraju ostanu razočarani (Behrens, 2018). Osim previsokih očekivanja volonteri ponekad ne shvate da je i volontiranje ozbiljan posao te da treba raditi i pomagati u organizacijama. Iako je većina organizacija vrijedna povjerenja, postoje organizacije koje daju netočne informacije te mogu dovesti u zabludu volontere te se zato se moraju prethodno dobro informirati kako bi našli dobru organizaciju. Volontiranje može biti i šok za neke volontere ako u preranoj dobi krenu raditi ili odaberu aktivnosti kojoj nisu dorasli ili za koju nisu kompetentni. Također može biti šokantno ako nisu svjesni trenutne situacije u svijetu; siromaštvo, glad, ratna područja, loši uvjeti života. Iako kod volontiranja postoji fleksibilnost s vremenom postoji i obveza, potpisivanje ugovora o određenom trajanju rada, koju volonter mora ispuniti i biti predan poslu koji radi. U loše organiziranim društvima volonteri mogu doživjeti veći stres i nervozu što ih može odmaknuti od posla koji rade (Behrens, 2018).

2.4. Hrvatski Crveni križ

Hrvatski Crveni križ je primjer jednog od dobro organiziranih volonterskih društva. Ovom volonterskom društvu svrha je okupljanje, zdravstveno unaprjeđenje i volontersko djelovanje na teritoriju Republike Hrvatske. Volontersko društvo je neovisna i neprofitna organizacija koja provodi razne oblike pomoći građanima.

Crveni križ navodi:

„Crveni križ djeluje kao neprofitna pravna osoba u rješavanju humanitarnih pitanja, organiziranju zdravstvenih i socijalnih programa, pripremanju stanovništva za djelovanje u masovnim nesrećama i katastrofama kao i u djelovanju u smanjenju i uklanjanju posljedica masovnih nesreća i katastrofa U sustavu Hrvatskog Crvenog križa djeluje 131 županijsko, gradsko i općinsko društvo Crvenoga križa.“(Hrvatski Crveni križ, 2022).

Hrvatski Crveni križ kao i sva njegova društva djeluju na temelju Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca koji ima tri sastavnice: nacionalna društva Crvenog križa i Crvenog polumjeseca, Međunarodni odbor Crvenog križa i Međunarodnu federaciju društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca(Hrvatski Crveni križ, 2022). Osnivač oba pokreta bio je švicarski filantrop Jean-Henry Dunant.

Slika 3. Henry Dunant (Hrvatski Crveni križ, 2022)

Gradsko društvo Crvenog križa Čakovec je volontersko društvo koje djeluje na području Međimurske županije te djeluje na osnovi misije i vizije Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca. Aktivnosti koje provodi Društvo Crvenog križa Čakovec proizlaze iz Ženevske konvencije i Dopunskih protokola, Statuta Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i zaključaka međunarodnih konferencija Crvenog križa i Crvenog polumjeseca prenijetih na nacionalna društva Crvenog križa (Hrvatski Crveni križ, 2022). Crveni križ Čakovec ima sjedište ureda na adresi Kralja Tomislava 29, Čakovec. Osim ureda, Crveni

križ Čakovec upravlja i Centrom za prihvata donirane robe. Kao i u većini volonterskih društava temeljna načela Crvenog križa Čakovec su: humanost, nepristranost, neutralnost, neovisnost, dobrovoljnost, jedinstvo i univerzalnost (Hrvatski Crveni križ, 2022).

2.5. Volontiranje u vrtićima

Državni pedagoški standard određuje broj djece u pojedinim skupinama. Prema njemu je određeno sljedeće:

„U Hrvatskoj prema Državnom pedagoškom standardu iz 2008. godine određeno je da dječji vrtić smije imati najviše 10 odgojno-obrazovnih skupina koje sadrže: od navršenih šest do navršenih 12 mjeseci najviše 5 djece, od 13 do 18 mjeseci najviše 8 djece, od 19 do 24 mjeseci najviše 12 djece, u trećoj godini najviše 14 djece, u četvrtoj godini najviše 18 djece, u petoj godini najviše 20 djece, u šestoj godini najviše 23 djece, dok se u sedmoj godini do polaska u školu može sadržavati najviše 25 djece. Također se u jednu odgojno-obrazovnu skupinu može upisati samo jedno dijete s lakšim teškoćama te se tada broj djece u skupini smanjuje za dvoje. U odgojno-obrazovnu skupinu može se upisati samo jedno dijete s većim ili kombiniranim teškoćama te se tada broj djece u skupini smanjuje za četvero. U mješovitim skupinama od 1 do 2 godine može biti najviše 10 djece, od 1 do 3 godine može biti najviše 12 djece, od 3 godine do polaska u školu može biti najviše 20 djece, te od 4 godine do polaska u školu može biti najviše 22 djece“ (Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, NN63/08).

„U jaslčkim skupinama od šest mjeseci do navršene prve godine života u 10-satnom programu trebali bi raditi najmanje tri odgojitelja svaki s petero djece. Ako je u odgojno-obrazovnoj skupini dijete s težim ili kombiniranim teškoćama, u odgojiteljskom timu bi trebao raditi još jedan odgojitelj ili stručnjak“ (Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, NN63/08).

Ipak, stvarno stanje i stvarne životne potrebe ne mogu uvijek zadovoljiti ograničenja koje vrtićima određuje državni pedagoški standard. Povećanje odnosno smanjenje broja djece u vrtićima utječe na broj zaposlenih odgojitelja. U vrtiću se prema broju obrazovnih skupina zapošljava određeni broj odgojitelja. Isto tako u praksi u nekim gradovima postoje liste čekanja djece za upis u jaslice ili vrtiće. U Gradu Zagrebu je uvedena mjera roditelj-odgojitelj da bi se i na takav način pokušalo pomoći u premalom broju odgojitelja s obzirom na broj djece i s

obzirom na zahtjeve koje nameće državni pedagoški standard. Vrlo vjerojatno se u nekim sredinama u Hrvatskoj neki od vrtića standarda niti ne pridržavaju jer su im vrtići prenapučeni te je najveći problem manjak odgojitelja u odnosu na broj djece u skupini. U tim slučajevima nedostatak zbog malog broja odgojitelja je da odgojitelju može biti prenaporno u radu s previše djece. Odgojitelji ne mogu pružiti dovoljno pažnje, brige i ljubavi svakom djetetu pojedinačno. Osim dovoljno pažnje koju bi dijete u vrtiću trebalo dobiti, odgojitelji se također ne mogu fokusirati na individualni rad i sam razvoj djeteta jer prate cjelokupnu situaciju u skupini. S velikim brojem djece može doći i do smanjenja kvalitete rada pri određenim aktivnostima gdje se odgojitelji fokusiraju na jednostavne aktivnosti što rezultira smanjenim razvojem djece.

Nakon završetka trećeg razreda srednje škole autorica rada je pokazala interes za rad u vrtiću. Od strane Voditelja dječjeg vrtića „Žibeki“ ponuđena joj je mogućnost volontiranja. Ishodila je knjižicu i obavila sanitarni pregled te je tijekom ljetnih praznika mjesec dana volontirala u vrtiću „Žibeki“ u ulici Dr. Vinka Žganca u Čakovcu. Tijekom volontiranja se upoznala s likovnim i tjelesnim aktivnostima, aktivnostima iz hrvatskog jezika i glazbene kulture. Autorica rada je vrlo korisno iskoristila ljetne praznike, rad sa djecom joj je bio poučan i zabavan te je potvrdila svoju želju da joj posao odgojitelja bude životni poziv.

Svako jutro autorica bi otišla do vrtića te bi se prvo javila ravnateljici da ju upita kojoj skupini treba pomoći tj. u kojoj je skupini manjak odgojitelja. U skupinama bi prvo uslijedila tjelesna aktivnost. Nakon tjelesnog odlaze oprati ruke i umiti lice te se spremaju za doručak. Pri doručku pomažu djeci kod hranjenja te kasnije brišu ruke i odlaze u sobu. U sobi bi započeli s nekom pričom, igrom riječi ili brojalicom te bi se kasnije prebacili na likovnu ili glazbenu aktivnost. Pri završetku aktivnosti spremili bi sve materijale koje su koristili te odlaze na ručak. Nakon ručka mlađa djeca odlaze spavati dok stariji „nеспavači“ odlaze na slobodnu igru ili gledati crtić. Svaki dan autorica bi pomagala većinom u jasličkoj skupini te su i odgojitelji rekli kako im je i samo jedna osoba koja volontira jako velika pomoć. Potvrdile su da im je odgovaralo što su uvijek imale nekog tko može uskočiti u nekim većim poslovima kao i svakodnevnu pomoć pri odlasku na doručak i ručak, pranje ruku, presvlačenje djece i pomoć pri izradi i kasnijem spremanju nakon aktivnosti.

Navedeno iskustvo (volontiranje) autoricu je potaknulo i zainteresiralo te joj je volontiranje u vrtiću bio dodatni poticaj da nakon završetka gimnazijskog srednjoškolskog obrazovanja upiše

Učiteljski fakultet u Čakovcu smjer Rani i predškolski odgoj te potaknulo na pisanje završnog rada s temom: „Mišljenje odgojitelja o volontiranju prije završenog fakulteta“ te da istraži da li je volontiranje u vrtićima prema mišljenju odgojitelja potrebno.

3. METODOLOGIJA

3.1. Cilj

Cilj ovog istraživanja bio je ispitati mišljenje odgojitelja, studenata ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja o volontiranju u vrtiću. Cilj istraživanja je da se ispita da li postoji interes i potreba za organiziranjem aktivnosti volontiranja u vrtićima.

3.2. Problemi

U odnosu s ciljem istraživanja, problem je premali broj odgojitelja u radu s djecom u pojedinim vrtićima.

3.3. Hipoteze

H 1. Volonteri moraju biti punoljetne osobe s minimalnom srednjom stručnom spremom i edukacijom

H 2. Volonteri u vrtiću moraju imati ista prava i obveze kao i odgojitelji

H 3. O uključivanju volontera ne odlučuju roditelji

H 4. Odgojitelji imaju pozitivno mišljenje o volontiranju prije završenog fakulteta

3.4. Uzorak

U istraživanju je sudjelovalo 106 odgojitelja (N=106) od ukupno 106 ispitanika 1 (0,9%) je bio muškog spola dok 105 (99,1%) ženskog spola, od čega 51 (48,1%) odgojitelja do 30 godina, 25 (23,6%) do 40 godina, 21 (19,8%) do 50 godina, te 9 (8,5%) odgojitelja starijih od 50 godina. Od ukupnog broja odgojitelja koji su sudjelovali u anketi, 59 (55,7%) je do 10 godina radnog staža, 34 (32,1%) do 20 godina radnog staža te 13 (12,3%) s 30 godina i više radnog staža. Ispitanici koji su sudjelovali su iz Međimurske županije 61 (57,5%), Zagrebačke županije 16 (15,1%) te 29 (27,4%) iz ostalih županija.

3.5. Instrument istraživanja

Web anketa je specifična metoda ispitivanja tj. vrsta ankete koja sadrži pitanja te postiže da ispitanici izraze svoje mišljenje bez prisutnosti ispitanika, bez kontrole ispitivača i na svim mjestima gdje imaju pristup internetu (Dumičić i Žmuk, 2009). Kod web anketa trošak je puno manji zbog efikasnosti i ekonomičnosti. Podaci se mogu prikupiti u bržem vremenu na širem području bez fizičke prisutnosti anketara. Osim toga i sam administrator ankete ima razne mogućnosti: dizajn ankete, vrsta pitanja i vrsta i kompleksnost odgovora te razne mogućnosti slanja web anketa. S obzirom na to da se istraživanje provodilo u većini županija Republike Hrvatske anketa je provedena u obliku web ankete koji su ispitanici ispunjavali individualno. Web ankete su bile poslane ravnateljima vrtića te su oni prosljedili ankete odgojiteljima u svojim vrtićima.

Za potrebe ovog istraživanja izrađena je web anketa koja se sastoji od dva dijela. U prvom dijelu ankete prikupljani su podaci o općim informacijama o anketiranim osobama. Svrha navedenog je da možemo prikupljene podatke o anketiranim osobama bolje analizirati s obzirom na dob i mjesto rada. Drugi dio upitnika sastoji se od 16 pitanja, odgovori su linearni, a odgojitelji svoje stavove o volontiranju izražavaju kroz 5 razina: potpuno se ne slažem (1), ne slažem se (2), niti se slažem niti se ne slažem (3), slažem se s (4) i potpuno se slažem s (5).

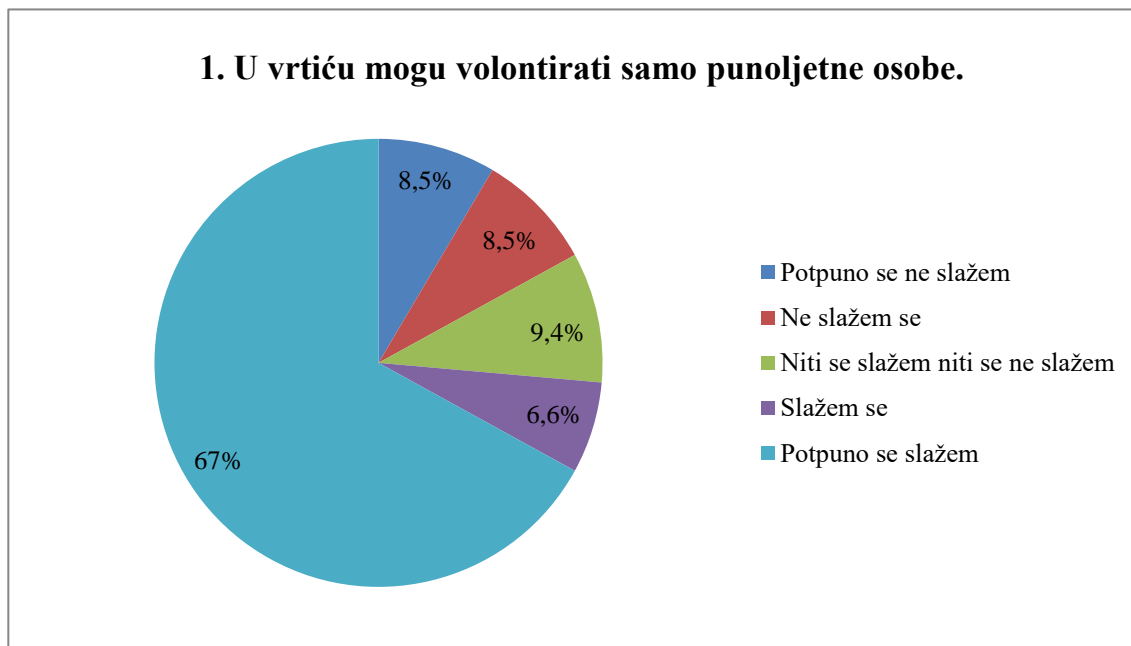
3.6. Postupak istraživanja

Istraživanje „Mišljenje odgojitelja o volontiranju prije završenog fakulteta“ provedeno je u periodu od 06. ožujka do 04. lipnja 2022. godine. Web anketa pomoću koje su prikupljeni podatci napravljena je uz pomoć Google obrasca. Na početku upitnika su upute i objašnjenje provođenja ankete. Istraživanje je bilo anonimno prema načelima zaštite osobnih podataka (GDPR) te je osoba mogla odustati u svakom trenutku. Ispunjavanje ankete približno traje 10-ak minuta.

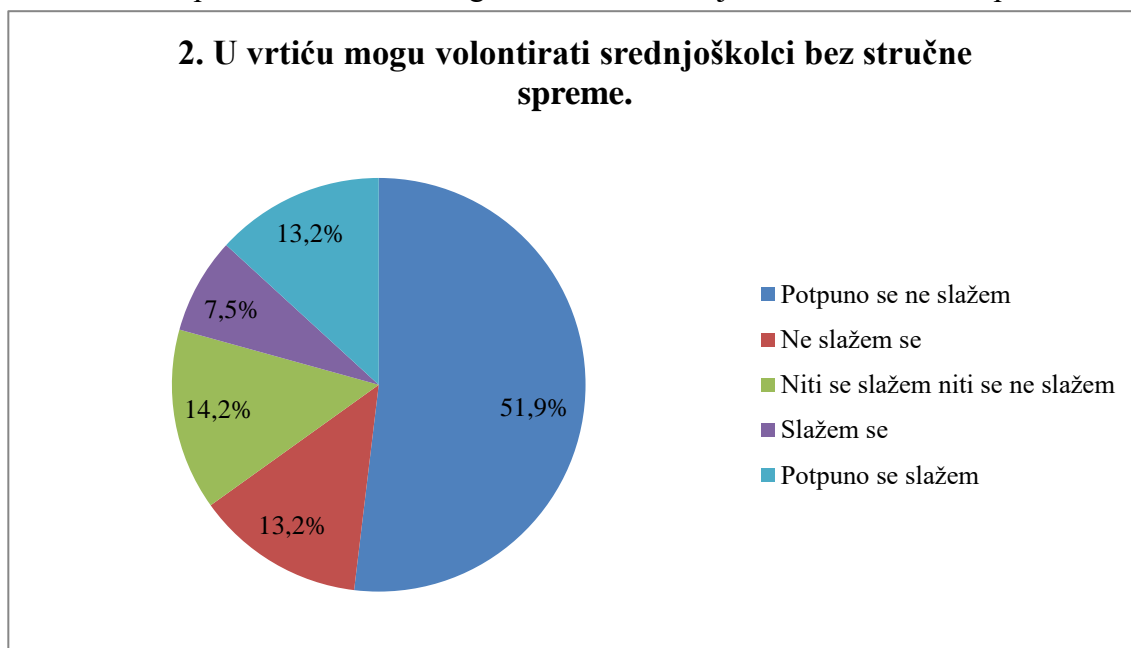
4. REZULTATI I RASPRAVA

4.1. Volonteri moraju biti punoljetne osobe s minimalnom srednjom stručnom spremom i edukacijom

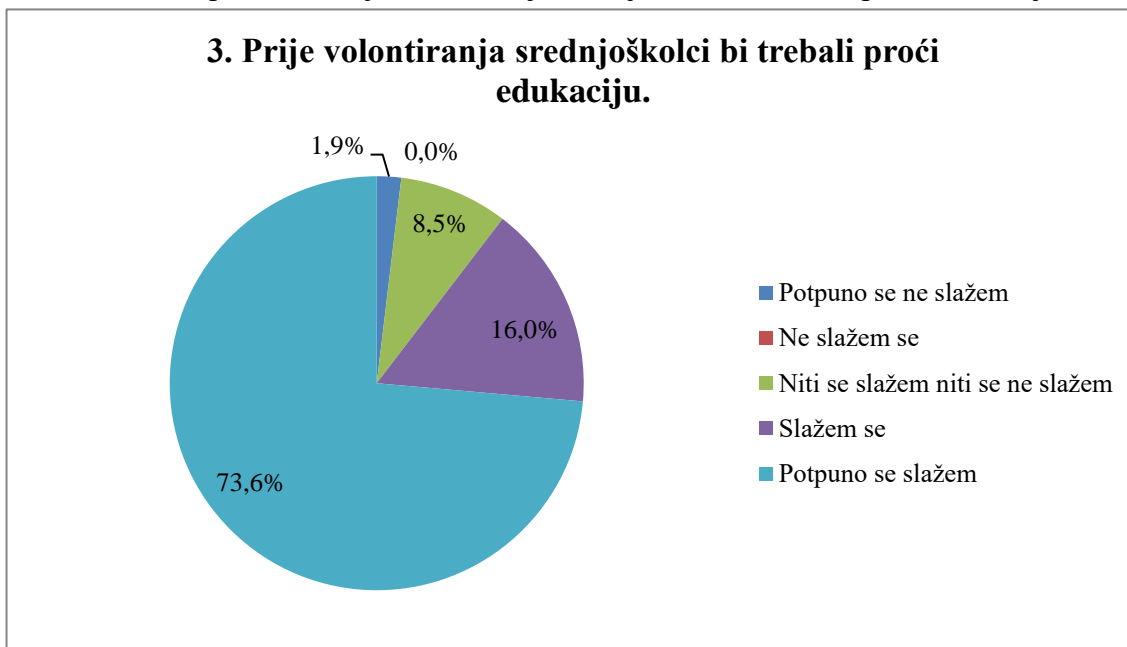
Grafički prikaz 1. U vrtiću mogu volontirati samo punoljetne osobe.

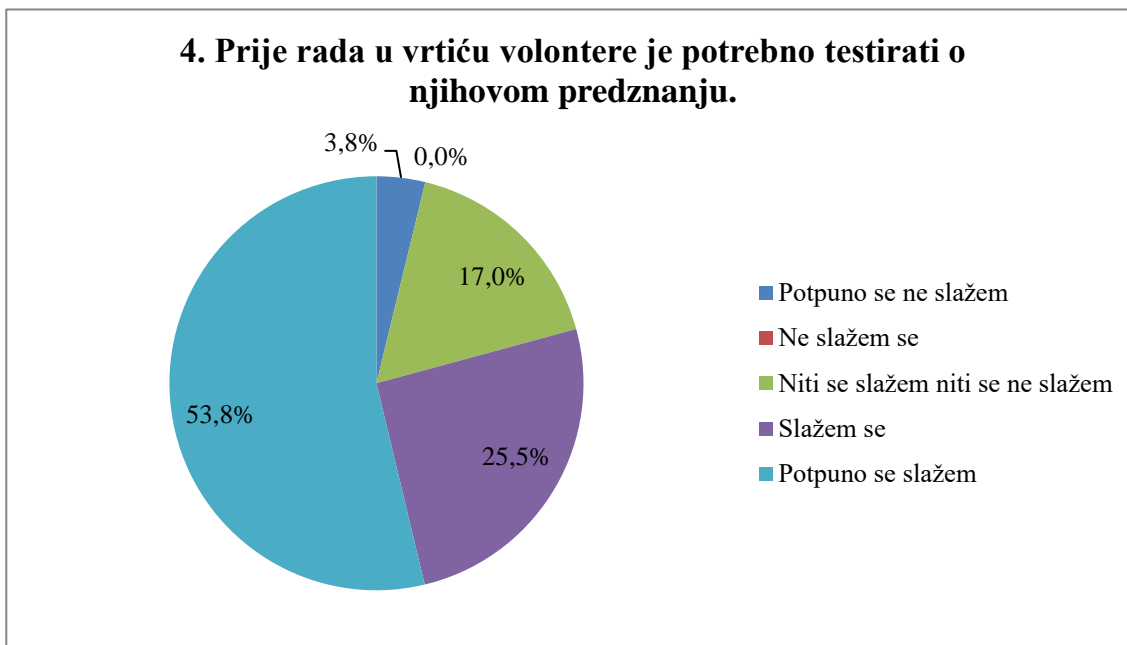
Grafički prikaz 2. U vrtiću mogu volontirati srednjoškolci bez stručne spreme.

Grafički prikaz 3. Prije volontiranja srednjoškolci bi trebali proći edukaciju.

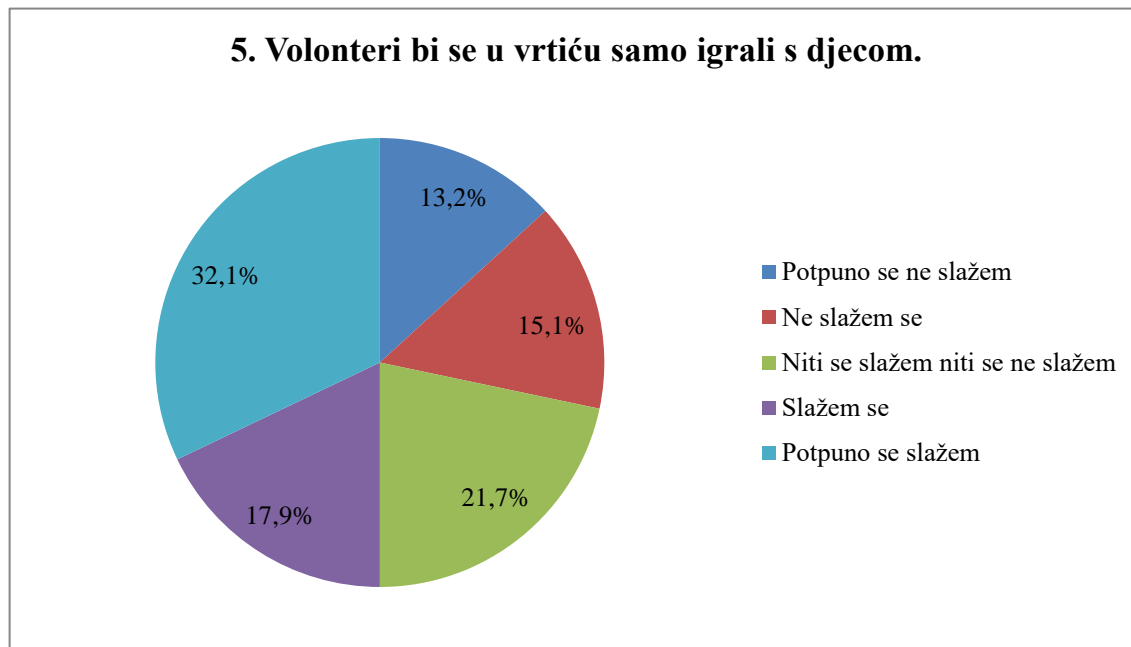
Grafički prikaz 4. Prije rada u vrtiću volontere je potrebno testirati o njihovom predznanju.

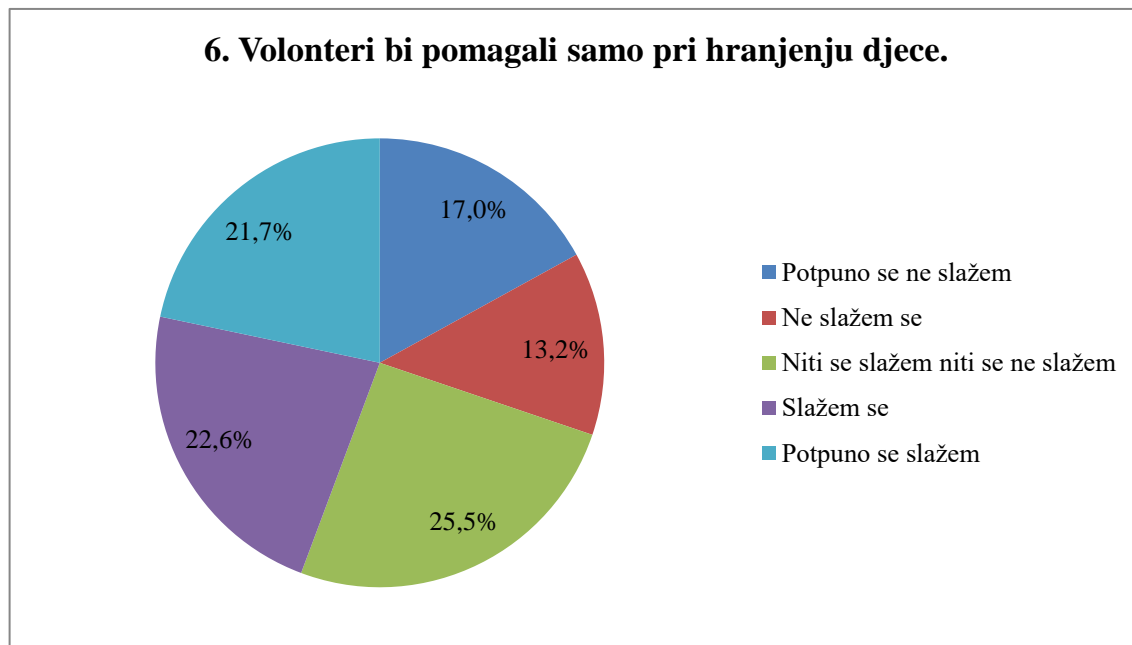
Iz grafičkog prikaza 1. vidimo da najveći dio odgojitelja smatra da u vrtićima mogu volontirati samo punoljetne osobe. Ukupno 78 (73,6%) se slaže s navedenom izjavom. 18 ispitanika (17%) ne slaže se s navedenom izjavom. Grafički prikaz broj 2 pokazuje da se 69(65,1%) odgojitelja ne slaže se izjavom da u vrtiću mogu volontirati srednjoškolci bez stručne spreme. 22 (20,7%) odgojitelja se slaže s izjavom da u vrtiću mogu volontirati srednjoškolci bez stručne spreme. Iz grafičkog prikaza 3. dobili smo podatke da 95 (89,5%) ispitanih smatra da bi volonteri srednjoškolci prije početka bilo kakvih aktivnosti u vrtiću trebali proći edukaciju. Njih samo 2 (19%) smatra da edukacija nije potrebna. Slično je i s grafičkim prikazom 4. gdje ih 84 (79,3%) smatra da volontere prije rada u vrtiću potrebno testirati o njihovom predznanju, a samo 4 (3,8%) smatra da za tim nema potrebe. Iz navedenih odgovora zaključujemo da bi volonteri u vrtiću morali biti punoljetne osobe i to sa završenim višom stručnom spremom. Volonteri bi također morali proći edukaciju uz prethodno testiranje njihovog znanja. Hipoteza je djelomično potvrđena. Potvrđen je dio hipoteze da volonteri moraju biti punoljetne osobe i da moraju proći edukaciju i test znanja. Nije potvrđen dio hipoteze po kojem volonteri mogu biti osobe sa srednjom stručnom spremom.

4.2. Volonteri u vrtiću moraju imati ista prava i obveze kao i odgojitelji

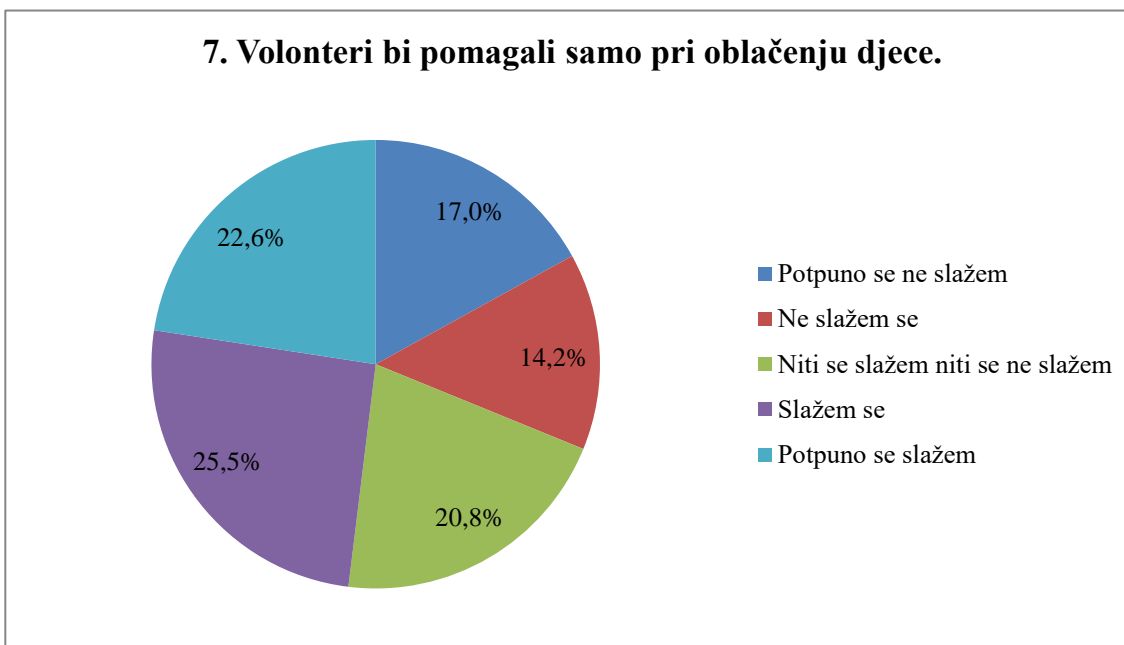
Grafički prikaz 5. Volonteri bi se u vrtiću samo igrali s djecom.

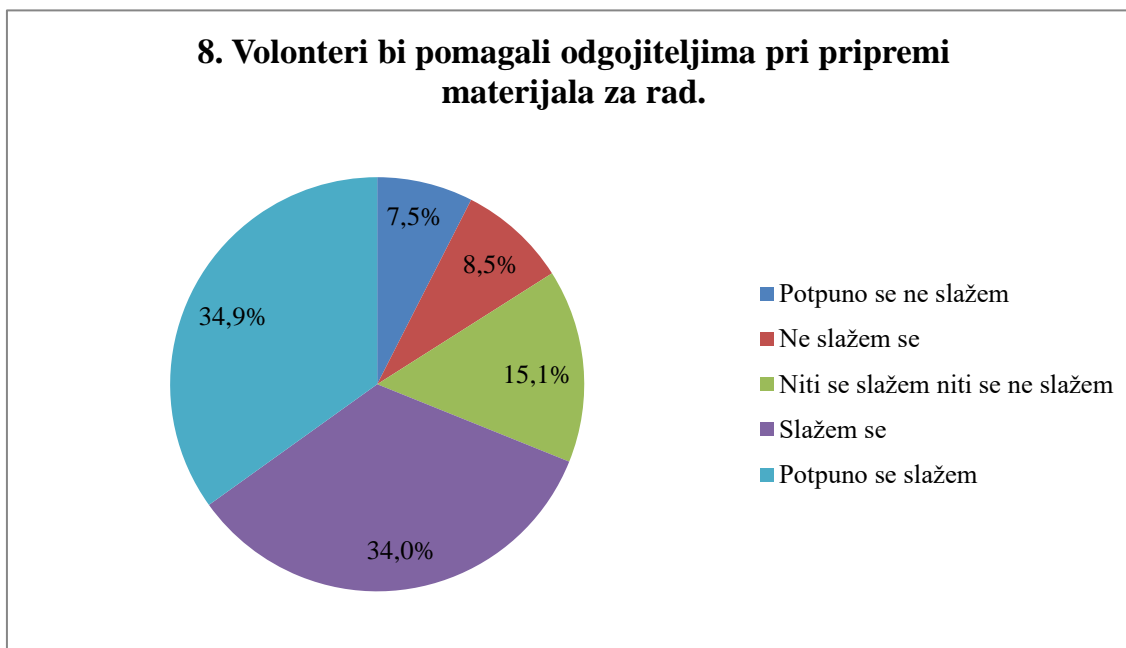
Grafički prikaz 6. Volonteri bi pomagali samo pri hranjenju djece.

Grafički prikaz 7. Volonteri bi pomagali samo pri oblačenju djece.

Grafički prikaz 8. Volonteri bi pomagali odgojiteljima pri pripremi materijala za rad.

Grafički prikaz 5. daje podatke u kojem se 53 (50%) ispitanika slaže s izjavom da bi se volonteri u vrtiću samo igrali s djecom. Njih 30 (28,3%) ne slaže da se volonteri u vrtiću samo igraju s djecom. Grafički prikaz 6. daje podatke da se 47 (44,3%) slaže s izjavom da bi volonteri pomagali samo pri hranjenju djece, a njih 32 (30,2%) ne slaže s tom izjavom. Grafički prikaz 7. daje podatke da se 51 ispitanik (48,1%) slaže s izjavom da bi volonteri samo pomagali pri oblačenju djece, dok njih 33 (31,2%) se ne slaže se s anketnom izjavom. Kod ova tri pitanja ističe se značajan broj onih ispitanika koji nemaju konkretni stav, jer su na pitanja odgovorili niti se slažem niti se ne slažem. Grafički prikaz 8. pokazuje da se većina ispitanika, njih 73 (69%) slaže s izjavom da bi volonteri pomagali odgojiteljima pri pripremi materijala za rad s djecom. Iz prva tri odgovora zaključuje se da većina ispitanika smatra, 50 % kod prvog, 44% kod drugog i 48% kod trećeg pitanja, da se volonteri angažiraju samo kod određenih aktivnosti u vrtiću. Manji dio ispitanika, 28% kod prvog, 30% kod drugog i 31% kod trećeg pitanja ne slaže sa stavom da se volonteri uključuju samo u neke aktivnosti. S obzirom na to da je značajan broj ispitanika bez konkretnog mišljenja kod ovih anketnih pitanja (21-25%), zaključujem da kod mišljenja odgojitelja o uključivanju volontera u manji ili veći broj aktivnosti, odnosno svih aktivnosti djece u vrtićima, imaju podijeljeno mišljenje. S obzirom na podijeljena mišljenja prilikom odgovaranja na anketna pitanja 5-7. izrađena je tablica u kojem je prikazan postotak odgovora prema godinama rada i postotak odgovora prema mjestu rada.

Tablica 1. Odgovor u postocima s obzirom na godine rada

Godina rada	Odgovor u postocima s obzirom na godine rada				
	1	2	3	4	5
do 10 godina	16	19	22	23	20
do 20 godina	14	9	22	22	34
do 30 godina	5	10	43	14	29
više od 30 godina	39	0	11	28	22

Promatrajući Analizirajući podatke u tablici, možemo zaključiti da odgojitelji do 10 godina staža odgovaraju vrlo disperzirano uz malo više odgovora u kojima se slažu s izjavama (43%). Odgojitelji od 10-20 godina staža većinom su se slagali s izjavom (56%), s time da najviše odgovora ima da se u potpunosti slažu s izjavom. Odgojitelji od 20 do 30 godina najvećim dijelom se slažu s izjavama (43%), uz to što je kod njih najveći postotak neodređenih (43%). Odgojitelji s više od 30 godina staža najvećim dijelom slažu se s izjavama (48%).

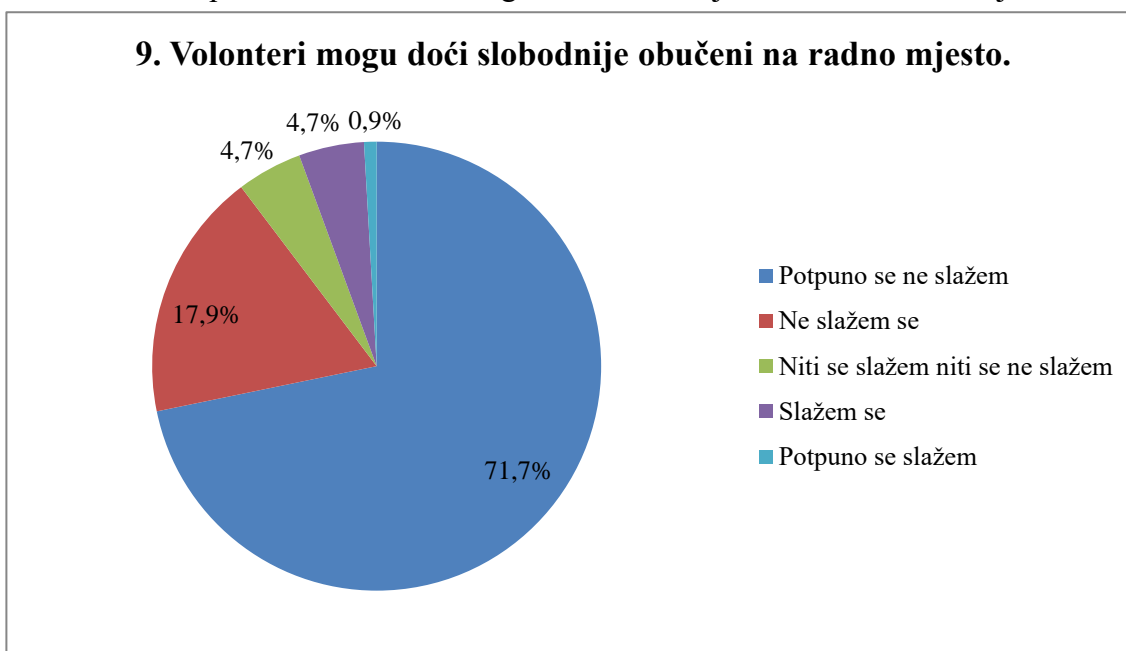
Tablica 2. Odgovor u postocima s obzirom na mjesto rada

Mjesto rada	Odgovor u postocima s obzirom na mjesto rada				
	1	2	3	4	5
Grad	12	17	17	17	36
Selo	16	11	30	19	24

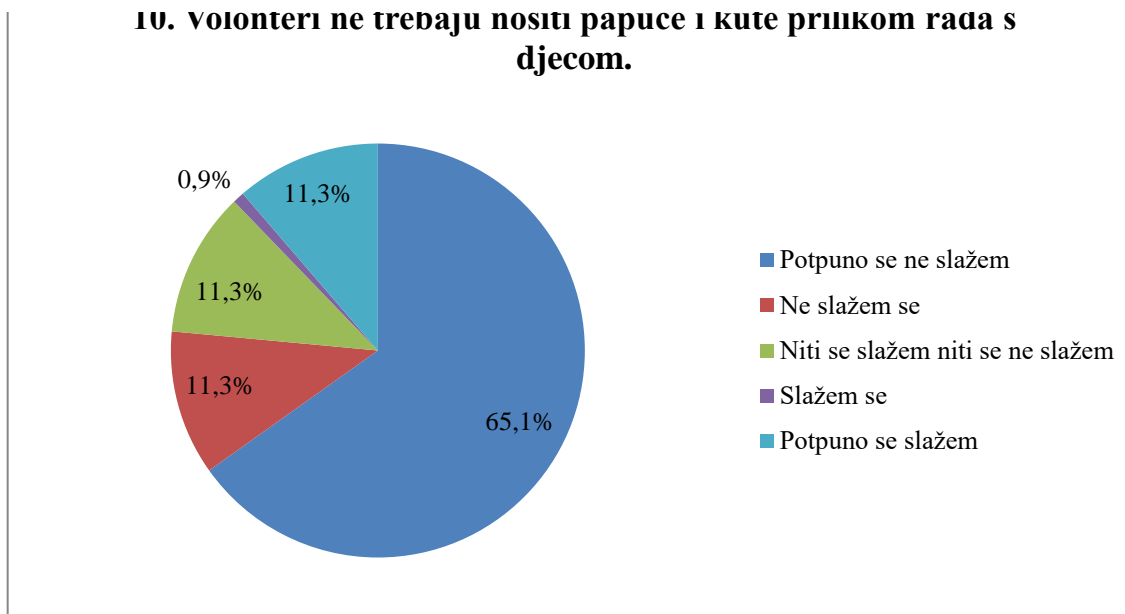
Analizom podataka u tablici moguće je zaključiti da odgojitelji iz grada najvećim se dijelom slažu s izjavama (53%) dok se odgojitelji iz sela samo većim dijelom slažu s izjavama (43%).

Kada promatramo i ove dvije tablice zaključujemo da su odgovori vrlo podijeljeni s time da prevladava mišljenje da se volonteri uključuju u samo neke aktivnosti. Složnost svih ispitanih je samo kod izjave da volonteri pomažu odgojiteljima samo pri pripremi materijala za rad.

Grafički prikaz 9. Volonteri mogu doći slobodnije obučeni na radno mjesto.

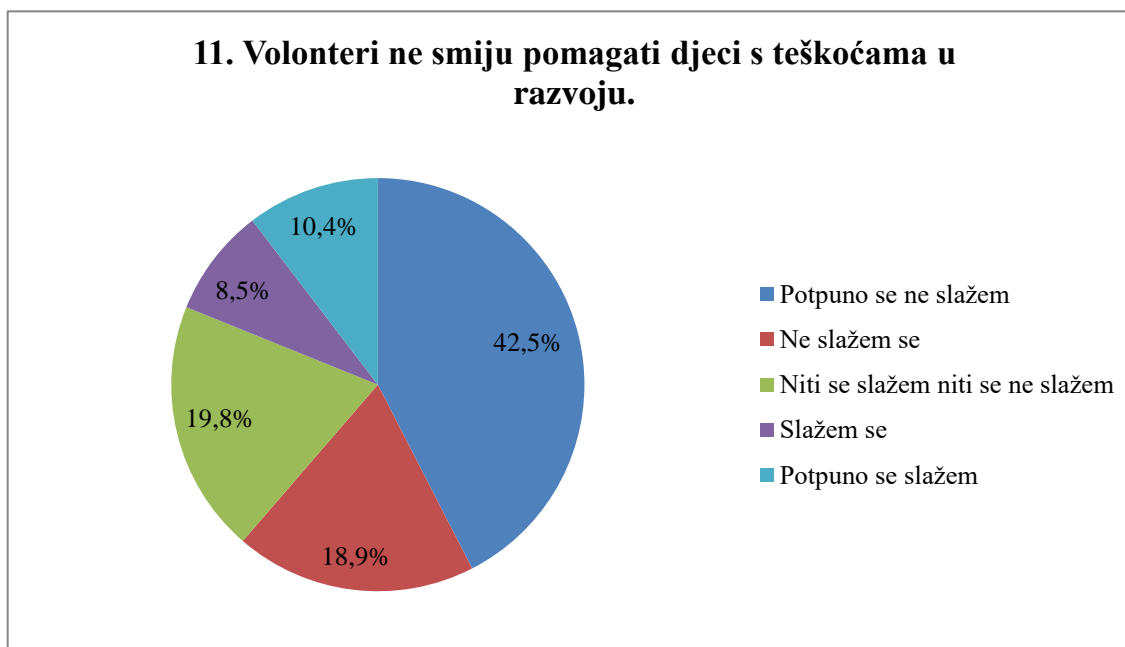

Grafički prikaz 10. Volonteri ne trebaju nositi papuče i kute prilikom rada s djecom.

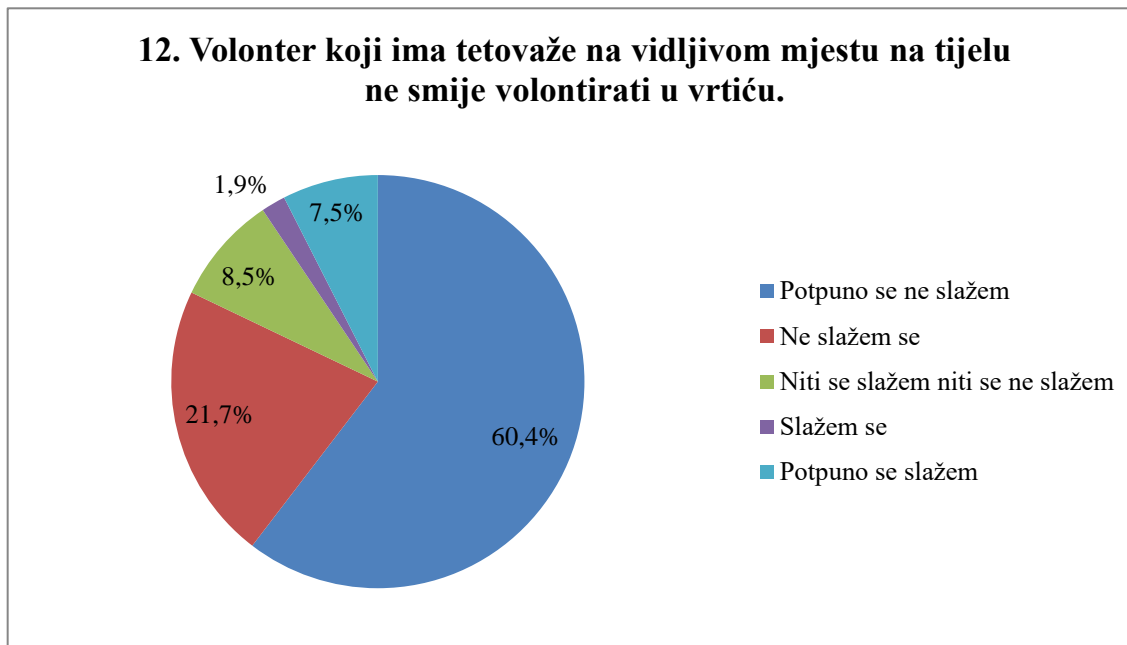
Kod grafičkog prikaza 9. vidimo podatke da se 95 (89,6%) ispitanika ne slaže s izjavom da volonteri mogu doći slobodnije obučeni, dok se samo 6 ispitanika (5,6%) slaže s izjavom. Graf 10. daje slične podatke 81 ispitanik (76,4%) se ne slaže s izjavom da volonteri ne trebaju nositi papuče i kute prilikom rada s djecom, dok se 13 (12,2%) slaže s izjavom.

Grafički prikaz 11. Volonteri ne smiju pomagati djeci s teškoćama u razvoju.

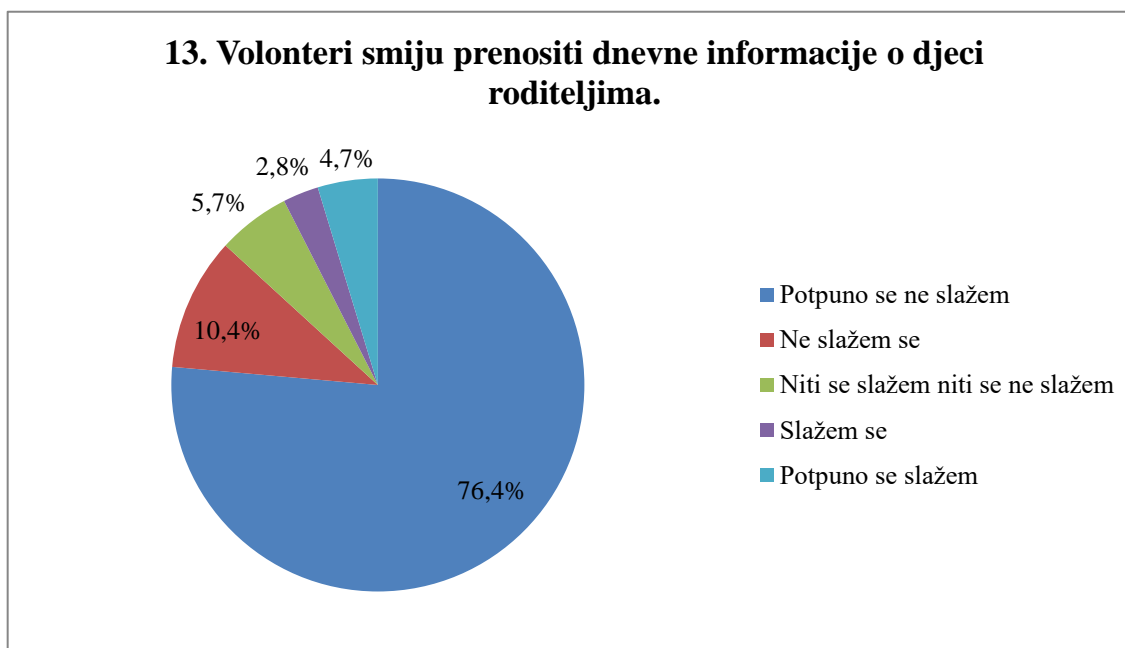
Grafički prikaz 11. daje podatke da se 65 ispitanika (61,4%), nasuprot 20 ispitanika (18,9%), ne slaže s izjavom da volonteri ne smiju pomagati djeci s teškoćama u razvoju.

Grafički prikaz 12. Volonter koji ima tetovaže na vidljivom mjestu na tijelu ne smije volontirati u vrtiću.

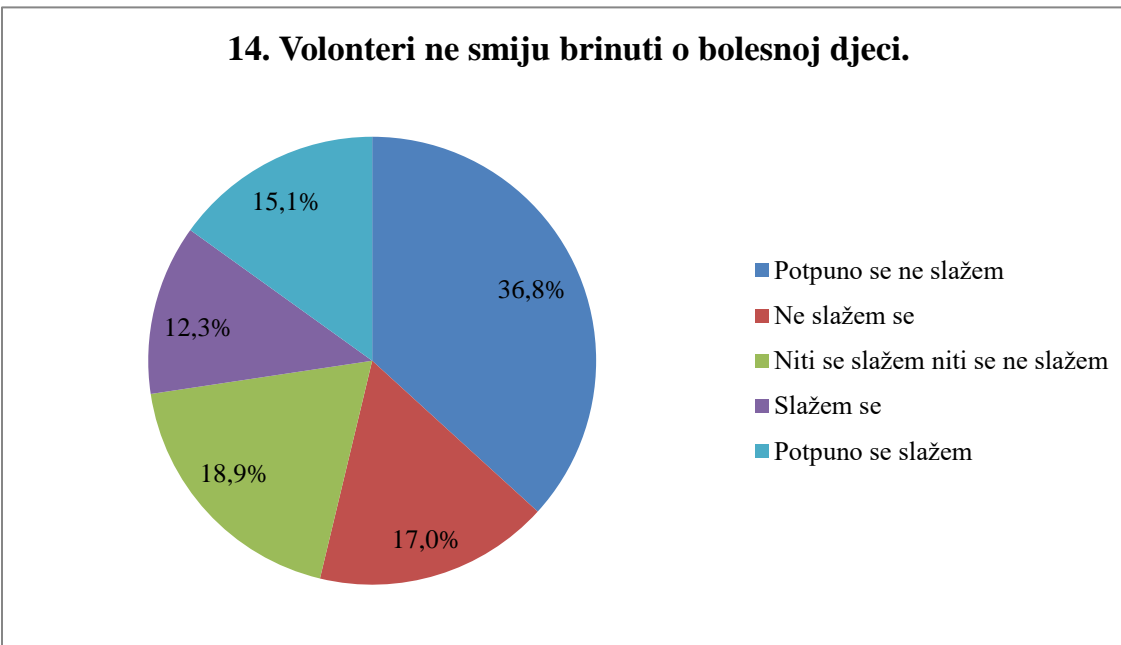
Grafički prikaz 12. daje podatke da se 87 ispitanika (82,1%) ne slaže s izjavom da volonteri koji imaju tetovaže na vidljivom mjestu na tijelu ne smiju volontirati u vrtiću. Nasuprot tome samo 10 (9,4%) ispitanika slaže s izjavom.

Grafički prikaz 13. Volonteri smiju prenositi dnevne informacije o djeci roditeljima.

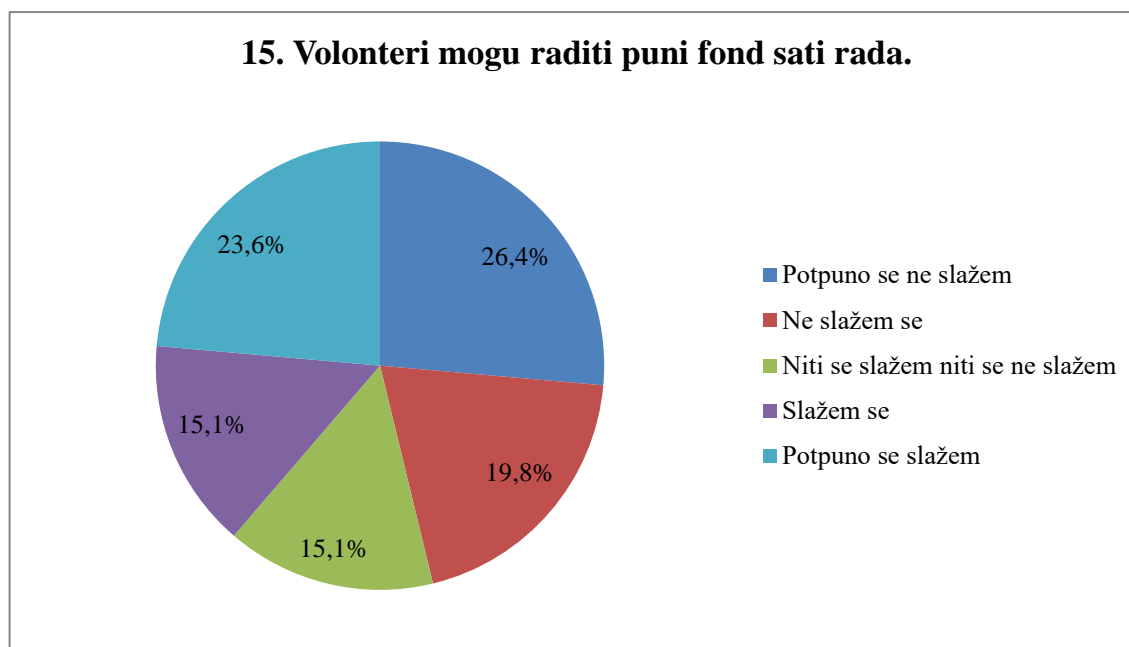
Grafički prikaz 13. daje podatke na pitanje Volonteri smiju prenositi dnevne informacije o djeci roditeljima. Na ovu izjavu 92 ispitanika (86,8%) odgovorilo je da se ne slaže s izjavom, dok je samo 9 ispitanika (7,5%) odgovorilo da se s izjavom slaže.

Grafički prikaz 15. Volonteri ne smiju brinuti o bolesnoj djeci

Grafički prikaz 14. odgovora na izjavu Volonteri ne smiju brinuti o bolesnoj djeci (bolesnoj od dnevnih bolesti). Odgovori 57 ispitanika (53,8%) je da se s navedenom izjavom ne slažu. 29 ispitanika (27,4%) se slaže s izjavom.

Grafički prikaz 16. Volonteri mogu raditi puni fond sati rada.

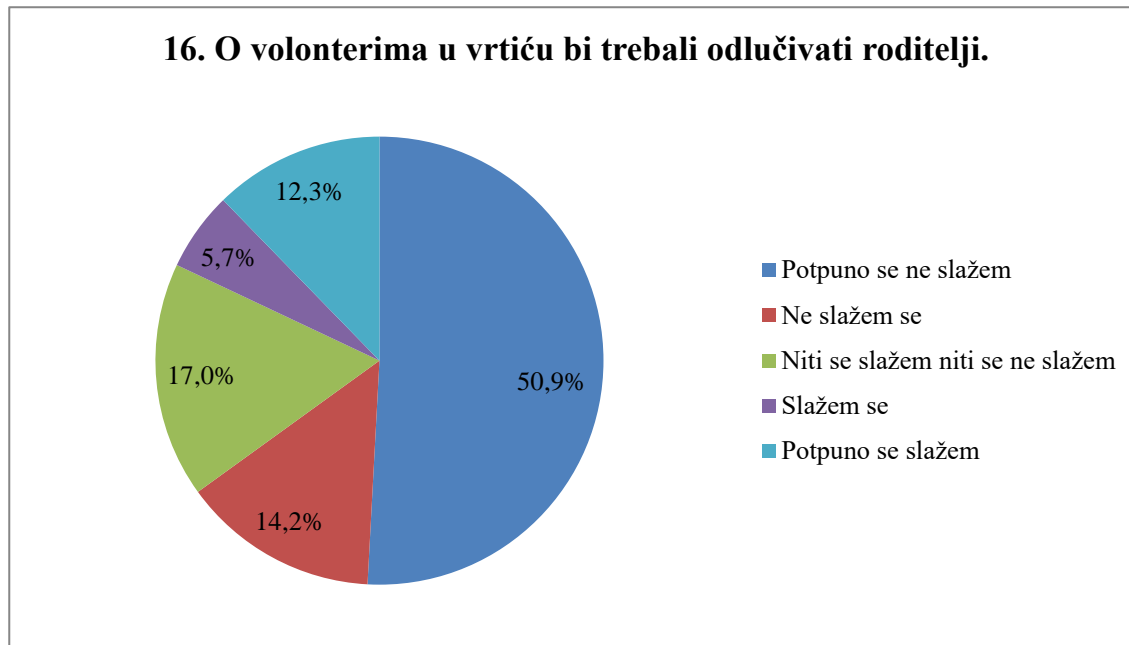

Grafički prikaz 15. daje odgovore na izjavu volonteri mogu raditi puni fond sati rada. Podaci u prikazu su sljedeći: 49 ispitanika (46,2%) se ne slaže s izjavom, dok se 41 ispitanik (38,7%) slaže s izjavom.

Hipotezu da volonteri u vrtiću moraju imati ista prava i obveze kao i odgojitelji ovim anketnim pitanjima smo dokazali. Hipotezu smo dokazali s nekoliko anketnih pitanja te smo tako dobili konkretne odgovore na neke od prava i obveza volontera. Kod skupine mišljenja odgojitelja u uključivanju volontera u samo neke aktivnosti dobili smo različita mišljenja, ali ipak veći dio anketiranih misli da se volonteri mogu uključiti u samo neke od aktivnosti, a ne u sve aktivnosti u vrtiću. Kodeks oblačenja i ponašanja odgojitelja i volontera treba biti isti, dakle, i volonteri se moraju pridržavati svih pravila oblačenja i ponašanja. Volonteri smiju imati tetovaže na vidljivom mjestu te ih ne moraju prikrivati. Volonteri smiju pomagati djeci s teškoćama u razvoju kao i brinuti o bolesnoj djeci (dnevne bolesti). Volonteri ne smiju raditi puni fond sati rada.

4.3. O uključivanju volontera ne odlučuju roditelji

Grafički prikaz 18. O volonterima u vrtiću bi trebali odlučivati roditelji.

Grafički prikaz 16. daje odgovor na izjavu o volonterima u vrtiću bi trebali odlučivati roditelji. Većina ispitanika, njih 69 (65,1%), ne slaže se s izjavom dok se njih 19 (18%) slaže s izjavom. S obzirom na odgovore na ovo anketno pitanje zaključujem da je hipoteza 3 uključivanju volontera ne odlučuju roditelji potvrđena.

4.4. Odgojitelji imaju pozitivno mišljenje o volontiranju prije završenog fakulteta

S obzirom na odgovore iz prethodne tri hipoteze, odnosno iz svih 16 anketnih pitanja ispitanici najvećim dijelom odgovaraju pozitivno na pitanja o volonterima, uz određena ograničenja. Zaključeno je da je hipoteza o volontiranju prije završenog fakulteta u vrtićima potvrđena.

5. ZAKLJUČAK

Volontiranje se zasniva na potrebi ljudi da pomažu onima kojima je pomoć potrebna, kao i da se okupljaju i druže. Volontirati se može u raznim aktivnostima s ciljem pomaganja osobama kojima je potrebna pomoć. Mala djeca tijekom svojeg razvoja i odrastanja od rođenja pa do završetka školovanja trebaju pomoć kod odgoja i obrazovanja. Jedna od razvojnih razdoblja djece je razdoblje ranog djetinjstva. U toj fazi država je organizirala vrtiće kao ustanove kojima je djelatnost briga o djeci u vrijeme kada su roditelji zbog svojih poslovnih aktivnosti odsutni te istovremeno briga o obrazovanju djece i priprema za daljnje školovanje. Zbog financijskih mogućnosti pojedinih lokalnih jedinica, broja i organizacije predškolskih ustanova, veličine i opremljenosti ustanova, broja odgojitelja, nataliteta koji se često razlikuje u pojedinim godinama te raznih drugih problema, dolazi do odstupanja između mogućnosti predškolskih ustanova i stvarnih potreba djece u vrtiću. I danas se putem dnevnih novina često spominju liste čekanja djece za upis vrtića, jer mnoga djeca nisu mogla biti primljena zbog većeg broja djece u odnosu na kapacitet vrtića. U navedenim slučajevima vrtićke grupe popunjavaju se s više djece kako bi se pomoglo roditeljima koji nemaju mogućnosti da budu kod kuće s djecom jer rade. Iz navedenog razloga potrebno je pomoći odgojiteljima. Jedan od mogućih rješenja je uključivanje volontera, a navedena mogućnost je ovim radom analizirana i potvrđena.

Zaključak je da je anketiranim odgojiteljima prihvatljivo uključivanje volontera u vrtiće. Isto tako je pretežito mišljenje da bi volonteri trebali biti punoljetne osobe s višom stručnom spremom, s obaveznom edukacijom o odgoju i zdravstvenoj brizi za djecu i testiranjem predznanja. Zaključak je da je potrebno angažiranje pomoćnog osoblja u radu u odgojiteljskim ustanovama tako i angažiranje volontera, ali uz osnovni uvjet da se angažiraju osobe koje imaju određene kompetencije za rad s djecom. Potrebno bi bilo da stručne službe odrede pravila o stručnoj spremi, potrebnoj edukaciji i potrebnim testiranjima o njihovim predznanjima kako bi se uključili u volontiranje u vrtiću. Po osobnom mišljenju autorice potrebna edukacija bi bila u obliku edukacije o prvoj pomoći, ali pravi odgovor mogu dati samo stručne službe Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Kod pitanja o uključivanju volontera u sve aktivnosti s djecom u vrtiću ili uključivanje samo u neke aktivnosti mišljenja su podijeljena, iako je nešto malo više odgovora na pitanje o uključivanju volontera u samo neke aktivnosti. Zaključak je isto tako da se volonteri moraju pridržavati svih pravila kodeksa oblačenja i pravila higijene koje se odnose na profesionalne odgojitelje. Zaključak o ostalim pravima i obavezama volontera tako

određuju da volonteri mogu pomagati djeci s teškoćama u razvoju, da mogu imati tetovaže, da smiju brinuti o bolesnoj djeci, ali istovremeno da imaju ograničenje na davanje informacija roditeljima. Nadalje, volonteri ne smiju raditi puni fond sati rada. Zaključak je i da o volonterima ne bi trebali odlučivati roditelji već navedeno ostaje u ingerenciji i odlučivanju onima koji odlučuju o angažiranju ostalih zaposlenih.

Prijedlog je da se mogućnost volontiranja uvede u vrtiće tako da se omogući edukacija svim osobama koji bi se željeli uključiti u volontiranje u vrtićima, a što bi trebalo biti financirano iz sredstava lokalne jedinice, sredstvima državnih ili europskih fondova.

LITERATURA

1. Ajduković, M. i Cajvert, L. (2004). Supervizija u psihosocijalnom radu. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.
2. Begović, H. (2006). O volontiranju i volonterima. Zagreb: Volonterski centar.
3. Behrens, A. (2018). The Positive and Negative Aspects of Volunteering. Positive Negative Impact. <https://positivenegativeimpact.com/aspect-of-volunteering> (03.06.2022.)
4. Crveni križ Čakovec (2022). Osnova za rad. <https://www.crveni-kriz-cakovec.hr/osnova-za-rad/> (18.06.2022.)
5. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, (NN63/08). Narodne novine. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_06_63_2128.html (26.05.2022.)
6. Dumičić, K. i Žmuk, B. (2009). Karakteristike korisnika interneta u hrvatskoj i reprezentativnost internetskih anketa. Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.
7. Forčić, G. (2007). Kako unaprijediti volontiranje? Rijeka: Udruga za razvoj građanskog društva SMART.
8. Gillette, A. (1968). One million volunteers. Paris: Penguin Books.
9. Hrvatski Crveni križ (2022). Međunarodni pokret. <https://www.hck.hr/tko-smo/medjunarodni-pokret/105> (18.05.2022.)
10. Hrvatski Crveni križ (2022). Povijest HCK. <https://www.hck.hr/tko-smo/povijest-hck/18> (18.05.2022.)
11. Hrvatski Crveni križ (2022). Tko smo. <https://www.hck.hr/tko-smo/13> (18.05.2022.)
12. Malogorski, O. (2019). Iz pedagoške teorije i prakse: volontiranje u srednjoj školi. Bjelovarski učitelj: časopis za odgoj i obrazovanje.
13. Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s Nacionalnim odborom za razvoj volonterstva, (2013). Kako do potvrde o kompetencijama stečenim kroz volontiranje.
14. Russo, A. (2007). Povijesni pregled volonterskog rada: Iskustva u Republici Hrvatskoj. Volontiranje: ključ uspjeha u svijetu rada. Split: Udruga Split zdravi grad.
15. Skočić Mihić, S., Lončarić, D. i Rudelić, A. (2011). Volontiranje studenata s djecom i mladima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama. Ljetopis socijalnog rada.

16. Sušan, E. (2018). Etnografija volontiranja: koncepti, porivi i problematika.
<https://repositorij.unipu.hr/islandora/object/unipu%3A2431/datastream/PDF/view>
(20.05.2022.)
17. Tkalec Verčić, A., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić N. (2010). Priručnik za metodologiju istraživačkog rada. M.E.P. d.o.o. Zagreb.
18. Tominović Pučko, T. i Pahel, S. (2022). Projekt: volonterske knjižice. OŠ Banova Jaruga.<https://os-banova-jaruga.site123.me/%C5%A0kolski-projekti/projekt-volonterske-knji%C5%BEice> (03.06.2022.)
19. Udruga mladih (2018). Povijest volontiranja. <http://mladi-eu.hr/povijest-volontiranja/>
(26.05.2022.)
20. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22). Narodne novine. <https://zakon.hr/z/492/Zakon-o-pred%C5%A1kolskom-odgoju-i-obrazovanju> (15.05.2022.)
21. Zakon o volonterstvu, (NN 58/07, 22/13, 84/21). Narodne novine.
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_06_58_1863.html (17.05.2022.)

PRILOZI

Prilog 1. Anketni upitnik

Poštovani odgojitelji, molim Vas za sudjelovanje u istraživanju čiji je cilj doznati kakvo odgojitelji imaju mišljenje o volontiranju prije završenog fakulteta. Sudjelovanje je anonimno, a informacije koje će se prikupljati poslužit će isključivo u istraživačke svrhe.

Odjeljak 1.

A) Spol: a) Ženski b) Muški

B) Dob: a) do 30 godina
b) do 40 godina
c) do 50 godina
d) više od 50 godina

C) Godina rada: a) do 10 godina
b) do 20 godina
c) do 30 godina
d) više od 30 godina

D) Županija rada: a) Međimurska
b) Varaždinska
c) Zagrebačka
d) Ostalo

E) Mjesto rada: a) Grad b) Selo

Odjeljak 2.

1. U vrtiću mogu volontirati samo punoljetne osobe.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

2. U vrtiću mogu volontirati srednjoškolci bez stručne spreme.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

3. Prije volontiranja srednjoškolci bi trebali proći edukaciju.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

4. Prije rada u vrtiću volontere je potrebno testirati o njihovom predznanju.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

5. Volonteri bi se u vrtiću samo igrali s djecom.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

6. Volonteri bi pomagali samo pri hranjenju djece.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

7. Volonteri bi pomagali samo pri oblačenju djece.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

8. Volonteri bi pomagali odgojiteljima pri pripremi materijala za rad.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

9. Volonteri mogu doći slobodnije obučeni (npr. u kratkim hlačama) na radno mjesto.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

10. Volonteri ne trebaju nositi papuče i kute prilikom rada s djecom.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

11. Volonteri ne smiju pomagati djeci s teškoćama u razvoju.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

12. Volonter koji ima tetovaže na vidljivom mjestu na tijelu ne smije volontirati u vrtiću.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

13. Volonteri smiju prenositi dnevne informacije o djeci roditeljima.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

14. Volonteri ne smiju brinuti o bolesnoj djeci (dnevne bolesti).

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

15. Volonteri mogu raditi puni fond sati rada.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

16. O volonterima u vrtiću bi trebali odlučivati roditelji.

Ne slažem se 1 2 3 4 5 Slažem se u potpunosti

Izjava i samostalnoj izradi rada

Ja, Lana Mađar, izjavljujem da sam završni rad „Mišljenje odgojitelja o volontiranju prije završenog fakulteta“ izradila samostalno služeći se provedenim istraživanjem i navedenom literaturom uz stručno vodstvo mentora doc. dr. sc. Gorana Lapata kojemu se zahvaljujem na pruženoj podršci, savjetima i usmjeravanju tijekom izrade završnog rada.

Potpis:

U Čakovcu, srpanj 2022.
